

С.С. ГАСАНОВ

Науково-дослідний фінансовий інститут ДННУ «Академія фінансового управління»,
Київ, Україна,
e-mail: sgasanov@ukr.net.

А.В. КУЛИК

Київський національний торговельно-економічний університет, Київ, Україна,
e-mail: alla-kulyk@ukr.net.

В.В. КУЛИК

Науково-дослідний фінансовий інститут ДННУ «Академія фінансового управління»,
Київ, Україна,
e-mail: volodymyr_kulyk@ukr.net.

**СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ ТА МОДЕЛЮВАННЯ БАГАТОГАЛУЗЕВОЇ
ЕКОНОМІКИ НА ОСНОВІ МОДЕЛІ «ВИТРАТИ–ВИПУСК»
(ПРИКЛАД ЕКОНОМІКИ ЯПОНІЇ)**

Анотація. Розглянуто застосування схеми «витрати–випуск» економіки Японії для системного аналізу та моделювання багатогалузевої економіки Японії (таблиця «витрати–випуск» у цінах виробників, 37 агрегованих галузей, 2015 р.). Агреговано 107-галузеву таблицю «витрати–випуск» економіки Японії до розмірності 37 укрупнених галузей. На основі цієї моделі проведено системний аналіз та моделювання міжгалузевих зв'язків економіки Японії згідно з традиційно застосовуваними процедурами аналізу та моделювання міжгалузевих зв'язків. Проаналізовано коефіцієнти доданої вартості, імпорту, впливу, відклику. Проведено класифікацію галузей за ознакою витратності (на ключові, з прямим впливом, з оберненим впливом тощо). Визначено галузеву структуру ВВП. Підготовлено висновки щодо можливості використання вказаних методів аналізу та моделювання щодо економіки України та перспективи подальших досліджень.

Ключові слова: схема «витрати–випуск», економіка Японії, галузева структура економіки, агрегована таблиця «витрати–випуск», види економічної діяльності, агрегування даних, системний аналіз, моделювання міжгалузевих зв'язків.

ВСТУП

Значний науково-практичний інтерес становить дослідження економічних систем на основі відомих економічних моделей та відповідних застосовуваних аналітичних схем. Доступність вхідної інформації, уніфікованість її підготовки та різні хронологічні зрізи у поєднанні з цими моделями уможливають проведення числового експерименту — від системного аналізу конкретної економічної системи та її складових частин до розрахунків можливих варіантів розвитку, застосування аналітичних схем аналізу і моделювання щодо інших економічних систем.

В Японії впродовж багатьох десятиліть напрацьовано унікальний досвід аналізу та моделювання економіки на основі моделі Леонтьєва [1–3] тощо, що поєднує економічну теорію та практичні завдання економічного розвитку. Відкриті джерела економічної і науково-технічної інформації уможливають застосування (повторення) цього досвіду щодо аналізу і моделювання процесів міжгалузевих взаємодій — від агрегування даних таблиці «витрати–випуск» до аналізу процесів міжгалузевого відтворення в конкретній галузевій деталізації.

Серед усього інформаційного масиву міжгалузевих зв'язків економіки Японії не вдалося віднайти 37-галузеву таблицю «витрати–випуск». Тому проведення цього дослідження є рефлексією на необхідність підготовки 37-галузевих моделей «витрати–випуск» Японії за 2015 р. та проведення на її основі комплексного аналізу економіки як багатогалузевого утворення [4, с. 189–215]. Звіти Уряду